

Diplomadolgozat tartalmi kivonat

A Vidékfejlesztési program tapasztalatai és hatásai Somogy megyei kistéleplöléseken

Készítette

Nedeveics Tamás László

Vidékfejlesztési Agrármérnök szak

Master képzés

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső konzulens: Dr. Szabó Kinga egyetemi docens

Az Európai Unió létrehozásának, működésének fő céljai körében a fenntartható és környezettudatos gazdasági növekedés mellett megfogalmazódik a társadalmi kohézió növelése, az egyenlőtlenségek csökkentése is. A 20. század technológiai fejlődésének köszönhetően a rurális térségek lakossága versenyhátrányba került, amelynek következtében az elnéptelenedés, az elszegényedés és az elöregedés veszélyezteti a vidéki területeket. Az agrárium működése kiemelt szerepet játszik az ellátásbiztonságban, ugyanakkor a vidéki társadalmak jóllétének biztosítása is közösségi prioritás. Az 1980-as évek második felében indult vidékfejlesztési programok különböző okok miatt nem feleltek meg az elvárásoknak, nem képviselték a vidéki térségek társadalmának érdekeit.

A vidékfejlesztési politika meghatározó eleme, a KAP, csak számos reformot követően volt képes megoldásokat kínálni a vidék problémáira, mivel a kezdeti próbálkozások szinte kizárólag a termelékenység növekedésére koncentráltak, a környezeti és emberi tényezőt figyelmen kívül hagyták. Magyarország EU csatlakozását megelőzően gyakorlatilag csak az adminisztratív, integrált fejlesztési projektek voltak jellemzők, amelyek szintén nem voltak képesek a vidék felzárkóztatására, a már korábban megjelent egyenlőtlenségek csökkentésére. A 2004- 2014 között lezajlott programok sem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, a szakpolitikai döntések hiányosságai mellett a szubszidiaritás és a transzparencia hiánya okozott problémát, továbbá a fejlesztések révén a vidéki társadalmak jelentős szegmenseinek életében markáns kedvező változás nem következett be.

A 2014-2020 között zajló Vidékfejlesztési Program már új szemlélet mentén igyekezett a gazdasági fejlődés és a társadalmi kohézió megvalósítására, a környezettudatosság mellett a kisvállalkozások támogatása került előtérbe. A tudástőke koncentrációjának növelése mellett a versenyképesség javítása volt a VP fő célja, ezzel párhuzamosan pedig az ellátási láncok kialakítása és a társadalmi befogadás növelése élvezett előnyöket a programban. Munkám gyakorlati szakaszában a statisztikai adatok vizsgálatát és elemzését követően Somogy megyei kistépülések vezetőivel készítettem interjút, amelyben a VP tapasztalatainak, eredményességének megítélésére kértem őket. A beszélgetések során alapvetően kedvező vélemények fogalmazódtak meg, ugyanakkor a településvezetők véleménye szerint a fejlesztési források biztosítása, továbbá a bürokrácia csökkentése terén akad még tennivaló.